

بسم الله الرحمن الرحيم

قرآن بهار دلها

گردآوری و تنظیم:
مؤسسه فرهنگی قدر ولایت

• قرآن، بهار دلها

- گردآوری و تنظیم : مؤسسه فرهنگی قدر ولایت
- ناشر : مؤسسه فرهنگی قدر ولایت
- تیراز : ۳۱۰۰ جلد
- نوبت چاپ : سوم، ۱۳۷۸
- لیتوگرافی : نیما
- حروفچینی : طریفیان
- چاپ : شرکت چاپ بهزاد
- تلفن و نمابر : ۶۴۶۹۹۵۸

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است

شابک : ۹۶۴-۶۲۴۸-۵۳-۵

بسمه تعالیٰ

مقدمه

«ما برای اینکه به قرآن عمل کنیم دو چیز نیاز داریم. اول اینکه مضامین قرآن را بفهمیم و این با دقّت عالمنه است، با کنجکاوی و پیگیری و ژرفیابی است و دوم مجدوب قرآن شدن و تحت تأثیر نفوذ مفاهیم آن قرار گرفتن است و این با تلاوت حاصل می‌شود، آن هم با لحن خوش و صدای خوش».

این جمله مقام معظم رهبری بیانگر آن است که در جامعه اسلامی فرهنگ قرآنی بایستی جاری و ساری باشد. قرآن کریم چه در محتوی و مضامین و معارف و رهنمودها و مقررات و چه در تلاوت و قرائت و حفظ و صوت و لحن، ذهن و دل انسانها و جوامع بشری و فضای روابط اجتماعی و اقتصادی و سیاسی را تحت تأثیر و نفوذ خویش قرار می‌دهد. نگاهی به جایگاه این کتاب الهی در نظامهای طاغوتی و تلاش ستمگران و استعمارگران در منزوی کردن آن، کاشف از همین تأثیر شگرف است. چنانچه در صدر اسلام، هنگام نزول تدریجی قرآن کریم و تلاوت رسول الله ﷺ برای مردم، مشرکان یکدیگر را دعوت به نشنیدن کلام الهی و انگشت به گوش فرو بردن می‌کردند تا از تأثیر آن بر دلهای خویش جلوگیری نمایند!! و عجیب است که قرآن همه سدها را شکست و دلها را تسخیر نمود و اعمال و رفتار مؤمنان را بطوری تربیت کرد که بزرگترین تمدن بشری را بنیاد نهادند.

امروز، که انقلاب اسلامی سیستم سیاسی و حکومتی و اقتصادی و اجتماعی مبتنی بر ارزشهای دینی و الهی را برقرار نموده است و داعیه بريا نمودن تمدن بزرگ اسلامی را در دنیای مادی کنونی دارد، تأکید حضرت امام ره و مقام معظم رهبری بر

ترویج فرهنگ قرآنی و توصیه به انس مردم خصوصاً جوانان با قرآن، رکن اساسی این تمدن و نظام الهی است و همان معجزه از این معجزه باقی الهی ظاهر خواهد شد که در صدر اسلام ظاهر گشت.

انس با قرآن، دل را صفا می‌دهد و زنگارهای دنیای مادی را دور می‌کند و در نظام دینی جمهوری اسلامی این بالاترین ارزش است که یک جوان متأثر از معنویات اسلامی در برابر تهاجم دنیای مادی و فرهنگ مبتذل آن بایستد.

در مجموعه‌ای که گردآوری و تنظیم شده است تلاش گردیده تا با بهره‌گیره از زلال احادیث و روایات و نظرات خبرگان، ابعاد مختلف قرآن کریم آنچنان ارائه گردد که تشنجان معنویت و معرفت را از این کتاب انسان‌ساز و تمدن آفرین، انگیزش و دقت عالمانه و نفوذ و مجدویت عمیق حاصل شود و شوق آنان به انس با قرآن چندان گردد.

انشاء الله

مؤسسه فرهنگی قدر ولایت

فهرست

عنوان.....	صفحة
مقدمه.....	۵
فصل اول: قرآن در نگاه قرآن.....	۷
نامهای قرآن در قرآن.....	۹
صفات قرآن.....	۱۳
انگیزه نزول قرآن.....	۱۴
فصل دوم: جایگاه ویژه قرآن کریم.....	۲۳
قرآن، تجلی خداوند سبحان است بر خلق.....	۲۵
قرآن، عهد الهی است با خلق.....	۲۵
قرآن، گنجینه الهی.....	۲۶
قرآن، حبل الهی.....	۲۶
قرآن، پیشوا و واعظ.....	۲۶
قرآن، دوای دردها و شفاء.....	۲۷
قرآن، حاوی اخبار گذشته، حال و آینده.....	۲۷
قرآن، مایه عبرت.....	۲۷
قرآن، حاوی همه نیازها تا روز قیامت.....	۲۸
قرآن، عامل سعادت دنیا و آخرت.....	۲۸
قرآن، معدن ایمان.....	۲۸
قرآن، جداکننده حق و باطل.....	۲۹
قرآن، میزان اندیشه‌ها و خواهشها.....	۳۰
قرآن، موعظة الهی.....	۳۱
قرآن، آمر به معروف و ناهی از منکر.....	۳۱
قرآن، میزان قسط و عدالت.....	۳۲
قرآن، غالبی که یارانش شکست نمی‌خورند.....	۳۲
قرآن، بهار دلها.....	۳۲
قرآن، محبت روشنی بخش خداوند.....	۳۳
فصل سوم: فضل قرائت واستماع قرآن کریم.....	۳۵
فصل چهارم: فضل تعلیم و تعلم و حفظ قرآن کریم.....	۴۵
فصل پنجم: اهل قرآن و حاملان آن.....	۵۳
فصل ششم: آداب ظاهری قرائت واستماع قرآن کریم.....	۶۵
آداب پیش از قرائت.....	۶۷
آداب در هنگام قرائت.....	۶۸

۷۴	مقدار قرائت قرآن.....
۷۶	شنونده تلاوت قرآن
۷۶	سنت رسول اکرم ﷺ در تلاوت قرآن
۷۹	فصل هفتم: آداب باطنی تلاوت و استماع قرآن کریم
۸۱	تدبر و تفکر در آیات الهی
۸۲	توجه و حضور قلب در هنگام تلاوت
۸۳	متاثر شدن و پندپذیری از آیات قرآن
۸۵	فصل هشتم: آشنایی با قرآن و شناخت آن
۸۷	شرایط آشنایی با قرآن
۹۳	مراتب فهم قرآن مجید
۹۵	معنای تفسیر به رأی
۱۰۱	فصل نهم: دانستنیهایی از قرآن کریم
۱۰۳	نام سوره‌ها
۱۰۳	بسم الله آغاز سوره‌ها
۱۰۴	سجده‌های واجب و مسائل آن
۱۰۵	ترتیب نزول سوره‌ها
۱۰۹	تقسیم‌بندی قرآن (جزء و حزب)
۱۰۹	تعداد سوره‌ها، آیات، کلمات و حروف قرآن کریم
۱۱۰	نخستین و آخرین سوره و آیات نازل شده
۱۱۲	حکمت نزول تدریجی آیات قرآن کریم
۱۱۵	تدوین و جمع آوری قرآن کریم
۱۱۷	زمان نزول قرآن کریم
۱۱۸	کیفیت نزول قرآن
۱۱۹	علامت و نقطه‌گذاری حروف قرآن
۱۲۰	اسباب یا شان نزول آیات
۱۲۳	ظاهر و باطن قرآن کریم
۱۲۵	ترجمه قرآن کریم
۱۲۷	تفسیر قرآن کریم
۱۲۹	ناسخ و منسوخ در قرآن کریم
۱۳۱	تأویل در قرآن کریم
۱۳۴	آیا تأویل قرآن مختص خداست؟
۱۳۶	محکم و مشابه در قرآن کریم
۱۳۹	گروه‌بندی سوره‌های قرآن بر مبنای سرآغاز آنها
۱۴۲	گروه‌بندی کمی سوره‌های قرآن
۱۴۳	امثال قرآن